

Тоцька О. Л.

доктор економічних наук, професор, професор кафедри менеджменту
Волинського національного університету імені Лесі Українки, Луцьк, Україна
ORCID ID: <https://orcid.org/0000-0003-4748-2134>

ВИКЛАДАННЯ ОСНОВ НАУКОВИХ ДОСЛІДЖЕНЬ ТА АКАДЕМІЧНОЇ ДОБРОЧЕСНОСТІ ДЛЯ БАКАЛАВРІВ ЕКОНОМІЧНОГО ПРОФІЛЮ З ВИКОРИСТАННЯМ ТЕХНОЛОГІЙ ДИСТАНЦІЙНОГО НАВЧАННЯ

У 2022/2023 н. р. у Волинському національному університеті імені Лесі Українки для студентів першого курсу бакалаврату низки економічних спеціальностей (051 «Економіка», 072 «Фінанси, банківська справа та страхування», 073 «Менеджмент», 075 «Маркетинг», 076 «Підприємництво, торгівля та біржова діяльність») було передбачено вивчення нормативного освітнього компонента (далі – ОК) «Основи наукових досліджень та академічної доброчесності». Для покращення якості викладання та забезпечення цілодобового безперебійного доступу здобувачів освіти до ресурсів дисципліни, що особливо важливо в контексті війни в Україні, автором використано технології дистанційного навчання, зокрема розроблено електронний курс (далі – ЕК) у вебсередовищі Moodle згаданого ЗВО. Зауважимо, що ЕК створюється для підтримки освітнього процесу й безперервного доступу суб'єктів дистанційного навчання до навчально-методичних матеріалів [1].

Розроблений ЕК, подібно до іншого ЕК автора [2], має секційну структуру. *Перша секція* містить такі елементи: посилання на електронний розклад, а також відеоконференцію Zoom для проведення занять онлайн (включаючи ідентифікатор конференції та код доступу); форум «Оголошення», за допомогою якого можна повідомляти здобувачам освіти новини щодо курсу; витяг про рекомендацію ЕК зазначеного ОК науково-методичною радою університету; інструкцію для реєстрації на дистанційному курсі; інформацію про автора; візитівку ОК; посилання на розміщені в інституційному репозитарії університету силабуси ОК для здобувачів освіти різних освітньо-професійних програм; перелік рекомендованої літератури й інтернет-ресурсів; термінологічний словник; сценарій навчання у вигляді блок-схеми; оцінювання завдань; інструкцію до роботи з дистанційним курсом (рис. 1, 2).

У *другій секції* «Наукова робота» розміщено опис системи бонусних балів за студентську наукову роботу та папку для інформаційних листів конференцій (див. рис. 2).

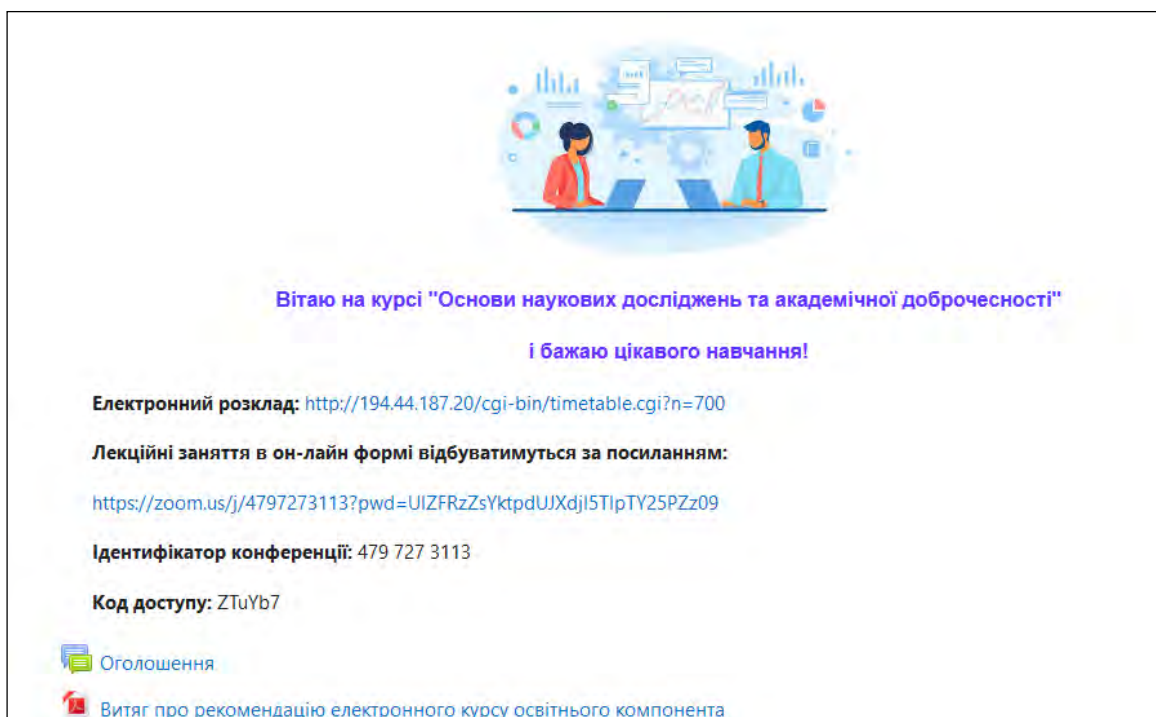

Рис. 1. Фрагмент першої секції ЕК

Джерело: [3].

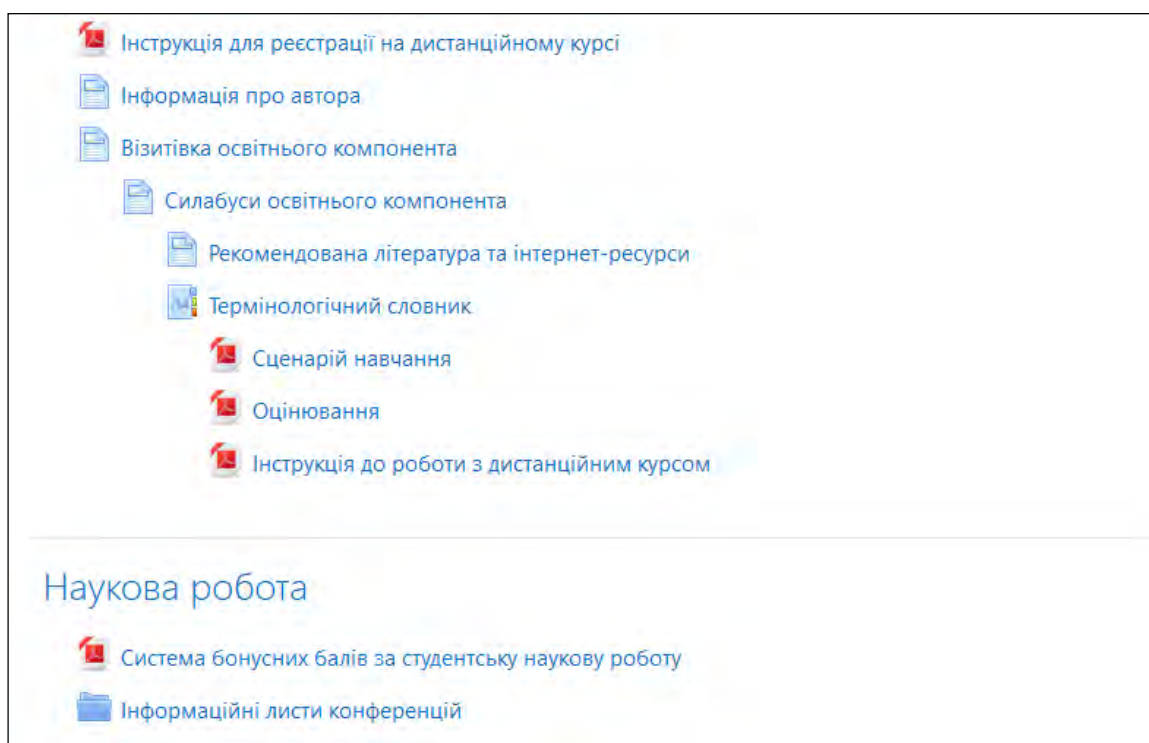

Рис. 2. Фрагмент першої секції та друга секція ЕК

Джерело: [3].

Наступні *11 секцій* мають назви відповідно до тематики курсу:
Тема 1. Основні поняття, категорії та принципи наукових досліджень.
Тема 2. Методологія та методи наукового дослідження.
Тема 3. Академічна доброчесність у сферах освіти та науки.
Тема 4. Організація й етапи виконання наукових досліджень.

Тема 5. Наукові дослідження лауреатів Нобелівської премії з економіки.

Тема 6. Порушення академічної доброчесності.

Тема 7. Науковий текст і вимоги до нього.

Тема 8. Інформаційне забезпечення наукової роботи.

Тема 9. Оформлення та форми впровадження результатів наукового дослідження.

Тема 10. Формування вченого як особистості та режим його праці.

Тема 11. Організація науково-дослідної діяльності в Україні.

Кожна з них включає текст лекції, завдання для самостійної й практичної роботи, елемент для прикріплення файлу з виконаним практичним завданням, тест до теми (рис. 3).

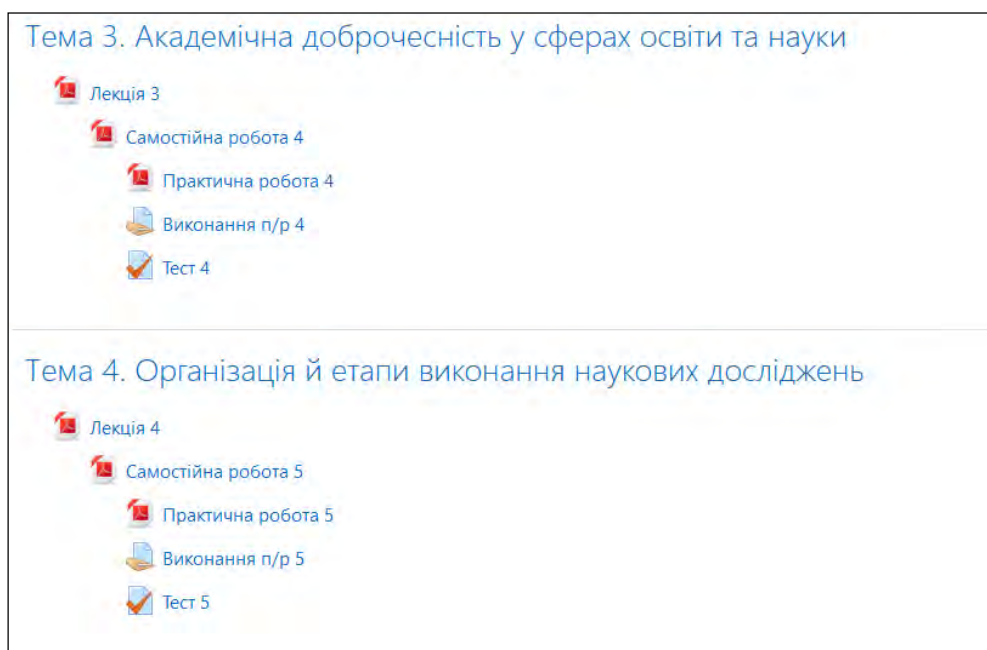

Рис. 3. Секції ЕК із темами

Джерело: [3].

Зауважимо, що декілька секцій із темами містять додаткові елементи, а саме:

тема 2 – презентацію майстер-класу з написання тез;

тема 5 – елементи для вибору варіантів рефератів (включають таблиці з переліком лауреатів Нобелівської премії з економіки, куди здобувачі освіти навпроти обраного варіанта повинні внести власне прізвище);

тема 6 – соціальні ролики щодо академічної доброчесності, посилання на відеозразки кодексів честі групи;

тема 11 – елемент для прикріплення тез конференції, підготовлених здобувачем освіти.

Остання секція «Залік» містить підсумковий тест до ОК.

Як бачимо, створення ЕК нормативного ОК «Основи наукових досліджень та академічної доброчесності» дає змогу здобувачам освіти використовувати матеріали курсу як в аудиторний, так і в позааудиторний, зручний для себе час,

навчатися дистанційно; а викладач періодично може доповнювати й оновлювати ресурси, наприклад силабуси ОК.

Зі свого боку, університет заохочує викладачів використовувати інформаційно-комунікаційні технології в освітній діяльності. Так, за розробку електронного курсу навчальної дисципліни, який рекомендовано науково-методичною радою університету, у рейтинговому оцінюванні науково-педагогічних працівників у 2023 р. передбачено нарахування 15 балів. Для порівняння: статтю в журналі, що входить до переліку фахових видань України категорії «Б», буде оцінено 7 балами.

Насамкінець зауважимо, що секційне структурування ресурсів ЕК сприяє швидкому орієнтуванню та економить час здобувачів освіти.

Список використаних джерел

1. Положення про електронний курс освітнього компонента у Волинському національному університеті імені Лесі Українки. 29 черв. 2022 р. URL: <https://moodle.vnu.edu.ua/mod/resource/view.php?id=104315> (дата звернення: 29.08.2023).

2. Тоцька О. Л. Структура електронного курсу з фінансового й обліково-аналітичного забезпечення управлінських рішень та оцінювання ризиків. *Вектори модернізації економіки України в контексті сталого розвитку*: матеріали доп. учасників міжнар. наук.-практ. конф., 29–30 трав. 2023 р. Луцьк : Волинський інститут ім. В. Липинського ПрАТ «ВНЗ «МАУП», 2023. С. 186–189. URL: <https://evnuir.vnu.edu.ua/handle/123456789/22697>.

3. Тоцька О. Л. Основи наукових досліджень та академічної доброчесності / Волин. нац. ун-т ім. Лесі Українки, 2023. URL: <https://moodle.vnu.edu.ua/course/view.php?id=2333>.